

KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (KCOZ)

Beslissing inzake de klacht van

<naam klager>

over

Pluryn, locatiennaam

DE PROCEDURE

Namens <naam, verder ook te noemen: de klager> is d.d. 25 februari 2022 een klacht ingediend die op 2 maart 2022 door de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg (verder ook te noemen: de KCOZ of de commissie) is ontvangen. De klacht is gericht tegen beperkingen in de bewegingsvrijheid en het niet op bezoek mogen gaan bij een bewoner van een nabijgelegen woning.

De voorzitter van de commissie heeft de klacht op 3 maart 2022 ontvankelijk verklaard voor verdere behandeling. De zorgaanbieder is in de gelegenheid gesteld op de klacht te reageren. Op 8 maart 2022 is aan de commissie een verweerschrift toegezonden. Op 22 maart 2022 heeft de commissie een online hoorzitting gehouden ter bespreking van de klacht. Aan de online zitting namen deel: de klager, bijgestaan door (cliëntvertrouwenspersoon, CVP) en namens de zorgaanbieder (gedragswetenschapper), (Arts verstandelijk gehandicapt). Ook was aanwezig (huidige mentor) en (toekomstig mentor) van de klager.

Het dictum van de uitspraak van de KCOZ is op 22 maart 2022 aan partijen medegedeeld.

DE FEITEN

De commissie gaat uit van de navolgende feiten en omstandigheden.

Klager verblijft op basis van een Wlz-indicatie in een Wzd-accommodatie van Pluryn. In augustus 2021 is hij na een of meer incidenten intern overgeplaatst van <locatiennaam, nr. > naar <locatiennaam, nr. > , een locatie waar personen met een verstandelijke beperking en multiproblematiek verblijven.

STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Door en namens klager is, zakelijk en verkort weergegeven, aangevoerd dat hij niet eens is met drie beslissingen;

1. niet onbegeleid over het terrein mogen wandelen
2. momenten van verplicht verblijf op zijn eigen kamer
3. niet op bezoek mogen gaan bij een medecliënt, bewoner van een andere locatie op het terrein

Klager stelt dat hij duidelijk heeft gemaakt bij de begeleiding dat hij wel naar ze zal luisteren, maar ook dat hij het met deze beslissingen niet eens is. Vanwege het uiten van verzet is hier sprake van onvrijwillige zorg, terwijl dit niet als zodanig in het zorgplan is opgenomen. Toen klager nog op <locatiennaam, nummer> verbleef mocht hij wel alleen op pad en dat ging goed. Hij begrijpt niet waarom dat nu niet meer mag en ook niet waarom het sein van zijn kamerdeur nu vaker op rood staat.

Klager heeft bij de begeleiding ook aangegeven dat hij graag weer eens bij een bepaalde medecliënt op bezoek zou willen. Dat dit niet toegestaan wordt is volgens hem ook onvrijwillige zorg, maar is niet in het zorgplan opgenomen.

De zorgaanbieder voert aan, zakelijk en verkort weergegeven, dat de reden van begeleid naar buiten gaan meerdere keren besproken is met klager en dat de slotsom dan altijd is dat klager aangeeft het daar wel mee eens te zijn. Hij is wel ambivalent maar geeft vooral aan dat hij het nog te spannend vindt om alleen op pad te gaan. Er hebben eerder incidenten op het terrein plaatsgevonden waarbij klager op een dak klom, met bakstenen gooide, brand stichtte, medewerkers met de dood bedreigde en verbaal agressief was naar de politie. Ook geeft hij soms aan weg te zullen lopen. Vanwege de veiligheidsrisico's wordt het nog niet verantwoord gevonden dat klager weer alleen naar buiten gaat. Nu duidelijk is dat klager zich hiertegen verzet, en hij voor dit verzet, volgens de zorgaanbieder wilsbekwaam wordt gevonden, zal dit als onvrijwillige zorg in het zorgplan moeten worden opgenomen. Een MDO waarvoor ook klager en mentor zijn uitgenodigd is hiervoor al ingepland.

Ten aanzien van het verplicht verblijf op de eigen kamer geldt dat dit al wel als onvrijwillige zorg is opgenomen in het zorgplan. Hiervoor geldt een stappenplan en een afbouwplan. Dit

wordt, heel kort gezegd, toegepast gedurende de nacht en in situaties van oplopende spanning.

Ten aanzien van het niet op bezoek mogen gaan geldt ook dat hier meerdere keren over gesproken is en dat klager dan aangeeft het er wel mee eens te zijn. Alleen het praten over deze medecliënt roept al heel veel spanningen op bij klager. Klager en deze medecliënt hebben een voorgeschiedenis waarbij sprake was van risico's en ongezonde beïnvloeding over en weer. Bij dit besluit gaat het niet alleen om klager maar spelen ook overwegingen mee ten aanzien van het bezoek- en behandelbeleid van de betreffende medecliënt.

BEOORDELING

Ten aanzien van het niet onbegeleid naar buiten mogen (klacht 1) acht de commissie het door verweerdere omschreven ernstig nadeel -het risico op herhaling van incidenten waarbij klager een gevaar voor de veiligheid vormt- reëel. Inhoudelijk zijn er goede gronden om deze ingrijpende beperking toe te passen, maar formeel moet dit volgens de commissie dan wel als onvrijwillige zorg worden geduid vanwege het wilsbekwaam verzet dat klager hier meerdere keren tegen heeft geuit. De commissie constateert dat het in deze gaat om wilsbekwaam verzet dat duidelijk was qua aard, richting en achtergrond, en ook met zekere consistentie is geuit. Dat klager ambivalent is, zoals verweerdere met voorbeelden hebben aangegeven, moet geen reden zijn om hem de rechtsbescherming van de Wzd rondom deze vorm van onvrijwillige zorg te onthouden. Deze klacht wordt daarom gegrond verklaard, met daarbij de opdracht (art. 56b lid 4 Wzd) om een besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

Ten aanzien van de klacht over het kamerbeleid heeft verweerder deze klacht niet direct herkend in het klachtschrijven. Zij stellen ter zitting dat dit beleid is opgenomen in het zorgplan als onvrijwillige zorg. Daarbij is het stappenplan gevolgd en zijn er evaluatiemomenten geweest en ingepland. Klager erkent dat de procedure onvrijwillige zorg is gevolgd. Klager heeft geen argumenten gegeven waarom hij het niet eens is met deze vorm van onvrijwillige zorg. De commissie acht de klacht om die reden onvoldoende gemotiveerd en derhalve ongegrond.

Ten aanzien van het niet op bezoek mogen gaan bij een bepaalde medecliënt (klacht 3) overweegt de commissie dat verweerdere hiervoor begrijpelijke redenen hebben gegeven. De commissie oordeelt dat klager zich ook hier ambivalent uit. Omdat hierbij bovendien niet alleen de wens van klager een rol speelt, maar ook het bezoek- en behandelbeleid rondom de betreffende medecliënt vindt de commissie het juist dat verweerdere dit (tot dusver) niet als onvrijwillige zorg hebben aangemerkt. Deze klacht wordt ongegrond verklaard.

UITSPRAAK

De commissie verklaart:

klacht 1. begeleid wandelen op het terrein - gegrond

klacht 2. insluiten eigen kamer - ongegrond

klacht 3. niet mogen bezoeken van medecliënt - ongegrond

Terzake van de gegronde klacht geeft de klachtencommissie de zorgverantwoordelijke de opdracht (art. 56b lid 4 Wzd) om een besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

RECHTSMIDDEL

Partijen kunnen, binnen zes weken na de dag waarop de commissie de beslissing aan partijen heeft medegedeeld een verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht (zie artikel 56c Wet zorg en dwang).

Deze uitspraak is vastgesteld op 31 maart 2022 door de voorzitter van de KlachtenCommissie Onvrijwillige Zorg, de heer mr. J.A. Heeren, en de leden mevrouw dr.mr. A.H.P.M. De Rooij (jurist) en de heer A.C. Louisse (AVG).

mr. J.A. Heeren,
voorzitter